

Jogi átvilágítás mint a tőkeinvestíciók nélkülözhetetlen szakasza

A KRS Ügyvédi Iroda konferenciasorozatának részeként 2017. február 3. napján került megrendezésre a tőkebefektetések előkészítésének tárgyában tartott konferencia. A közel 50 befektető és KKV részvételével megtartott nagyszerű konferencián befektetők és tanácsadók számoltak be a tőkebefektetések előkészítésével kapcsolatos gyakorlati tapasztalataikról. A konferenciáról készült beszámoló [itt olvasható](#), míg dr. Pintér Attilával, a KRS Ügyvédi Iroda szakértő ügyvédjével készült interjúkat az alábbiak szerint közöljük.

Mi a jogi átvilágítás célja?

A befektetések előkészítése során a befektetőnek már lehetősége adódik megismerni a reménybeli befektetés kedvezményezettjét (szokásos elnevezéssel: céltársaságot), azonban értelemszerűen valamennyi jogi kockázatot nem tudja felderíteni. A jogi átvilágítás során az átvilágítást végző ügyvéd feladata a befektetés releváns jogi kockázatainak feltárása, azaz az, hogy megvizsgálja a céltársaság szervezetét és működését és tájékoztassa a befektetőt a befektetés megtérülését veszélyeztető jogi tényekről, körülményekről.

Mikor kerül sor a jogi átvilágításra?

A befektetések előkészítése általában hosszú, több hónapos folyamat. A jogi átvilágításra általában a tervezett befektetés alapvető feltételeit rögzítő, nem kötelező érvényű megállapodás, azaz a term sheet aláírását követően, de még a befektetési szerződés és értelemszerűen a befektetés folyósítását megelőzően kerül sor.

Mit vizsgál a jogi átvilágító?

Tartalmát tekintve a jogi átvilágítás legfontosabb területei az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- A céltársaság cégjogi struktúrájának, tulajdonosi körének vizsgálata során elsősorban a céltársaság általános cégjogi adatainak megvizsgálására kerül sor, így többek között a legfőbb szervei határozatok, társasági szerződés vizsgálatára, valamint a tagok egymás közötti, vagy a tagok és a céltársaság között létrejött, a céltársaság szervezetére és működésére vonatkozó megállapodásokra terjed ki.

- A munkaszervezet vonatkozásában általában csak az egyes munkakörökhöz tartozó típusszerződéseket vizsgálja a jogi átvilágító, természetesen ide nem értve az ügyvezetés, valamint az un. kulcsmunkavállalók szerződéseit, ami mindig kiemelt vizsgálati szempont.
- Jelentős értéke miatt mindig vizsgálat tárgya a céltársaság ingatlanállománya, míg ingók esetében csak nagyobb értékű, vagy nagyobb volumenű ingóknak van jelentősége. Fontos kiemelni, hogy nem csak a saját tulajdonú, hanem a bérlet, szívességi használat, vagy más jogcím alapján használt ingatlanok (nagyobb értékű ingók) is az átvilágítás tárgyát képezik.
- A szellemi tulajdon mindig a jogi átvilágítás kiemelt témája. Főként a know-how, az IP, vagy védjegy azok a szellemi jogok, amik általában még egy induló vállalkozásnál is léteznek, és amiknek a jogi szempontú vizsgálata a céltársaság későbbi profittermelő képessége miatt nélkülözhetetlen. Gondoljunk csak végig, hogy például egy IP-val kapcsolatos jogvita (főként, ha az az IP a céltársaság egyetlen érdemi bevételtermelő eszköze), milyen jelentős kockázatot hordoz magában, egy esetleges elvesztesség esetén.

A sor még hosszasan folytatható lenne, de itt talán elég annyit rögzíteni ökölszabályként, hogy a befektető befektetési döntését befolyásoló minden releváns tény és adatot a jogi átvilágító szükséges a jogi átvilágítónak vizsgálnia.

Milyen megállapításai lehetnek a jogi átvilágítónak?

A jogi átvilágító természetesen bármilyen jellegű megállapítást tehet, szakmai véleményét nem lehet korlátozni. A gyakorlatban általában három féle megállapítást szokás tenni, attól függően, hogy az adott jogi kockázat milyen mértékben veszélyezteti a befektető befektetésének megtérülését. A legsúlyosabb kockázatok közé azok tartoznak, amelyeket nem lehet kezelni (pl.: egy szerződés újrakötésével) és olyan jelentős mértékben veszélyeztetik a befektető térülését, amely nagy valószínűség szerint kizárja a befektetés rendelkezésre bocsátását. A következő, enyhébb kategóriába tartoznak, azok a jogi kockázatok, amiket ugyan javasolt még a befektetést megelőzően kezelni, de önmagukban nem jelentenek kizáró körülményt (tipikus példája a hiányzó ügyvezetői szerződések megkötése). Végül a harmadik kategóriába sorolhatók azok a javaslatok, amelyek kezelése nem nélkülözhetetlen, de a céltársaság szabályos, vagy szabályozott és átlátható működéséhez (esetleges későbbi értékesítéséhez) nagy mértékben hozzájárulhat. Ilyen lehet például egy SZMSZ, vagy igazgatósági ügyrend elfogadása.

Dr. Pintér Attila, a KRS Ügyvédi Iroda szakértője összegzésként javasolja, hogy lehetőség szerint a társaságok már alapításuktól kezdve készüljenek fel az esetleges tőkebevonásra, amely jelentősen képes felgyorsítani a jogi átvilágítás folyamatát, így például célszerű folyamatosan vezetni a határozatok táráát, szerződéses nyilvántartást készíteni, vagy a céltársaság ingatlanállományt ingatlankataszterben összegezni.